

10.10.2018

STANOVISKO

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre rozpočet

k predbežnej správe o VFR na roky 2021 – 2027 – pozícia Parlamentu so
zreteľom na dohodu
(COM(2018)0322 – 2018/0166R(APP))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Peter Jahr

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre rozpočet, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že modernizovaná a dobre financovaná spoločná poľnohospodárska politika (SPP), ktorá je jednou z najintegrovanejších politík EÚ, zohráva kľúčovú úlohu pri dosahovaní kľúčových cieľov EÚ vrátane potravinovej bezpečnosti, a to poskytovaním vysokokvalitných, bezpečných potravín za prijateľné ceny, zachovaním krajiny a prírodného prostredia a zabezpečením primeranej životnej úrovne pre poľnohospodárov; poukazuje na to, že počet pravidiel, ktoré sa vzťahujú na potraviny, zdravie a ochranu životného prostredia a ktoré musia poľnohospodári dodržiavať, sa značne zvýšil, zatiaľ čo relatívny podiel SPP v rozpočte EÚ naďalej klesá; zdôrazňuje, že je potrebné podporovať poľnohospodárov pri prechode na poľnohospodárske postupy šetrné k životnému prostrediu a odmeňovať dodávky environmentálneho tovaru;
2. poukazuje na to, že možné zníženie rozpočtu SPP bude mať katastrofálne účinky, pretože na jednej strane zaniknú stimuly na zabezpečenie dodržiavania najvyšších poľnohospodárskych noriem a na druhej strane bude ohrozená potravinová bezpečnosť v Únii; zdôrazňuje, že od poľnohospodárov sa nemôže vyžadovať, aby plnili ešte viac podmienok bez primeranej podpory, ktorá súčasne zohľadňuje osobitné potreby jednotlivých členských štátov, najmä pokiaľ ide o investície a ďalšie úsilie zamerané na podporu a ochranu životného prostredia a poskytovanie verejných služieb pri zachovaní biodiverzity a potravinovej bezpečnosti;
3. opakovane vyzýva, aby sa rozpočet SPP zachoval vo VFR na roky 2021 – 2027 aspoň na úrovni rozpočtu na roky 2014 – 2020 pre EÚ-27 v reálnom vyjadrení vzhľadom na zásadnú úlohu SPP pri zaistovaní hospodárskej, sociálnej a environmentálnej udržateľnosti európskeho poľnohospodárstva a rozvoja dynamických vidieckych oblastí; zdôrazňuje, že poľnohospodársky sektor EÚ, ktorý je odolný, udržateľný a konkurencieschopný a ktorý chráni príjmy poľnohospodárov, si vyžaduje stabilný a dobre financovaný rozpočet SPP; opätovne potvrdzuje svoj názor, že poľnohospodárstvo nesmie byť nijako finančne znevýhodnené v dôsledku politických rozhodnutí, akými sú uzavretie dohôd o voľnom obchode, ktoré majú vplyv na poľnohospodárstvo alebo na politické konflikty s medzinárodnými obchodnými partnermi v oblasti poľnohospodárstva, vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ alebo financovanie nových európskych politík; zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť príspevky členských štátov do rozpočtu EÚ na 1,3 % ich HND;
4. dôrazne odmieta návrh Komisie týkajúci sa nasledujúceho VFR, ktorý by znamenal výrazné zníženie prostriedkov SPP vrátane programu osobitných alternatív pre odľahlosť a ostrovný charakter (programu POSEI) zameraného na najvzdialenejšie regióny; zdôrazňuje, že tieto škrtby by ohrozili dosiahnutie cieľov SPP; zdôrazňuje, že problémy, ktorým čelia poľnohospodári, ako sú nekalé obchodné praktiky, zvýšená koncentrácia na trhu a dohody o voľnom obchode, si popri súčasných problémoch súvisiacich s klímou a počasím môžu namiesto toho vyžadovať zvýšenie rozpočtu SPP; zdôrazňuje skutočnosť, že rozsah zníženia sa líši v závislosti od parametrov použitých pri porovnaní; vyzýva Komisiu, aby v záujme zlepšenia porovnateľnosti odteraz

predstavovala VFR len v bežných cenách;

5. žiada o zvýšenie rozpočtových prostriedkov pridelených na programy POSEI vo VFR na roky 2021 – 2027 v prospech najvzdialenejších regiónov, ktoré sú stále výrazne postihnuté krízou a sú vystavené štrukturálnym znevýhodneniam uvedeným v článku 349 ZFEÚ vrátane odľahlosti, ostrovného charakteru, malej rozlohy, náročných topografických a klimatických podmienok a hospodárskej závislosti od niekoľkých produktov;
6. vyzýva Komisiu, aby v novom VFR stanovila finančné zdroje potrebné na splnenie záväzkov SPP v rámci prvého piliera, ako sa stanovuje v zmluve o prístupí Chorvátskej republiky¹, pokiaľ ide o prechodné obdobie, ktoré sa skončí v roku 2022;
7. víta memorandum z 31. mája 2018 s názvom „Budúci VFR – SPP“, ktoré podpísali ministri poľnohospodárstva Fínska, Francúzska, Grécka, Írska, Portugalska a Španielska a v ktorom je vyjadrené znepokojenie nad škrtni v rozpočte SPP, ktoré navrhla Komisia vo VFR na roky 2021 – 2027,
8. zdôrazňuje význam zachovania existujúcich finančných prostriedkov pridelených tak na priame platby ako príjmovú záchranú sieť, ktorá odráža dlhodobý cieľ prechodu k udržateľnejšiemu modelu európskeho poľnohospodárstva, ktorý zvyšuje konkurencieschopnosť, ako aj na prostriedky druhého piliera určené pre poľnohospodárov a vidiecke obyvateľstvo; poukazuje na to, že akékoľvek zníženie priamych platieb má priamy vplyv na príjmy poľnohospodárov; vyjadruje poľutovanie najmä nad výraznými škrtni plánovanými v druhom pilieri SPP, ktorý významne prispieva k investíciám a zamestnanosti, ako aj k dostupnosti a územnej príťažlivosti, starostlivosti o životné prostredie a opatreniu v oblasti klímy vo vidieckych oblastiach, a to najmä prostredníctvom financovania prístupov zdola nahor k miestnemu rozvoju, ako je napríklad program LEADER a miestny rozvoj vedený komunitou; vyzýva Komisiu, aby pre najvzdialenejšie regióny vytvorila v rámci druhého piliera plne autonómne a nezávislé programy rozvoja vidieka podobné opatreniam programu POSEI v prvom pilieri; pripomína, že hlavným cieľom tejto Komisie je zachovať a vytvárať pracovné miesta v EÚ; preto rozhodne odmieta plány Komisie výrazne znížiť rozpočet EÚ na rozvoj vidieka a trvá na riadnom financovaní Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV); zdôrazňuje, že nie je možné považovať za samozrejmosť, že medzeru v rozpočte vyplní vnútroštátne spolufinancovanie v rámci druhého piliera;
9. opätovne zdôrazňuje, že celkové financovanie dostupné pre EPFRV a Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) na nadchádzajúce obdobie by malo na to, aby zodpovedalo prostriedkom prideleným na obdobie 2014 – 2020, predstavovať 382 855 000 000 EUR v stálych cenách;
10. zdôrazňuje, že očakávanie, že 40 % finančných prostriedkov SPP bude vynaložených na opatrenie v oblasti klímy, možno splniť len vtedy, ak sa na finančné prostriedky určené na environmentálne a klimatické programy nevzťahuje znížovanie platieb uvedené v článku 15 návrhu, ktorým sa ustanovujú pravidlá týkajúce sa strategických plánov, ktoré majú vypracovať členské štáty v rámci SPP (COM(2018)0392);

¹ Ú. v. EÚ L 112, 24.4.2012, s. 10.

11. poznamenáva, že znižovanie prostriedkov v pilieri II bráni v hospodárskom rozvoji vo vidieckych oblastiach, v prechode na nízkouhlíkové hospodárstvo, odolnosti voči zmene klímy, rozvoji nových inovačných poľnohospodárskych technológií a trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov a brzdí aj opatrenia na podporu sociálneho začlenenia, znižovania chudoby a hospodárskeho rozvoja vo vidieckych oblastiach;
12. berie na vedomie návrh Komisie týkajúci sa vonkajšej konvergencie úrovni priamych platieb medzi členskými štátmi; zdôrazňuje, že takéto zvýšenie konvergencie možno dosiahnuť len vtedy, ak sa rozpočet SPP v reálnom vyjadrení aspoň zachová;
13. požaduje, aby sa vo väčšej miere využívali nástroje politiky súdržnosti a financovanie udržateľného rozvoja vo vidieckych oblastiach s cieľom zabrániť oneskorenému vývoju a vyľudňovaniu v týchto oblastiach;
14. pripomína záväzky Komisie zachovať rozpočet programu POSEI na jeho súčasnej úrovni;
15. opakovane vyzýva na reformu systému vlastných zdrojov EÚ; zdôrazňuje potrebu zachovať clá na poľnohospodárske výrobky ako zdroj príjmov pre rozpočet EÚ; berie na vedomie zníženie príjmov z ciel v posledných rokoch, keďže pokles priemerných sadzieb presiahol nárast objemu obchodu; konštatuje, že zameranie na poľnohospodárstvo orientované na vývoz je nekonzistentné, pretože môže vystaviť citlivé odvetvia zvýšenej hospodárskej súťaži, pričom znižovaním ciel narúša základňu potrebnú na zachovanie týchto sektorov a verejných statkov, ktoré poskytujú;
16. zdôrazňuje potrebu právne záväzného a povinného preskúmania VFR v polovici obdobia;
17. zdôrazňuje, že nepriame zvýšenie príjmov, najmä malých a stredne veľkých poľnohospodárov, možno dosiahnuť aj prostredníctvom skutočného zníženia byrokracie pre poľnohospodárov v rámci SPP, zvýšenia flexibility kontrol a lepšieho a transparentnejšieho fungovania potravinového dodávateľského reťazca; zdôrazňuje význam poradenských služieb pri poskytovaní nezávislého poradenstva pre poľnohospodárov pri prispôsobovaní a zlepšovaní ich postupov vrátane opatrenia v oblasti klímy a postupov na zníženie závislosti od vstupov;
18. víta návrh Komisie preskúmať fungovanie rezervy na krízové situácie, najmä možnosť preniesť nevyužitú rezervu z novej poľnohospodárskej rezervy z jedného roka do ďalšieho; vyjadruje nesúhlas a znepokojenie v súvislosti so skutočnosťou, že počiatočné sumy, ktoré majú byť použité na vytvorenie fondu, nebudú pochádzať z prostriedkov mimo rozpočtu SPP, ale budú sa namiesto toho čerpať z priamych platieb v roku 2020 a nebudú vrátené poľnohospodárom; požaduje preto, aby sa mimo rozpočtu SPP vytvorila nezávislá rezerva na krízové situácie v odvetví poľnohospodárstva;
19. domnieva sa, že návrh Komisie na rozšírenie finančnej disciplíny na všetkých príjemcov priamych platieb nebude prispievať k cieľu dosiahnutia lepšej rovnováhy v rozdelení platieb medzi poľnohospodárskymi podnikmi rôznych veľkostí, a preto očakáva, že súčasná výnimka z mechanizmu finančnej disciplíny pre poľnohospodárov, ktorí dostávajú do 2 000 EUR v rámci priamych platieb, bude zachovaná;

20. presadzuje zachovanie rozpočtu programu podpory konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka v školách aspoň na rovnakej úrovni, pretože zohráva dôležitú úlohu pri podpore zdravého stravovania a pri formovaní pozitívnych stravovacích návykov u detí a mladých ľudí;
21. uznáva riziko, že zníženie podpory pre opatrenia SPP a kohéznej politiky by mohlo viesť k obmedzeniu rozsahu poskytovania podpory pre podnikanie vo vidieckych oblastiach a podpory územného rozvoja, pokiaľ ide o infraštruktúru;
22. vyzýva na dosiahnutie lepšej rovnováhy medzi cieľmi v oblasti životného prostredia a klímy a financovaním SPP, keďže Komisiou navrhované zvýšenie ambícií v tejto oblasti (40 % celkového rozpočtu SPP na ciele v oblasti klímy a 30 % financovania v pilieri II pre životné prostredie) spolu s výraznými škrtmi financovania znamená, že schopnosť politiky splniť ciele modernizácie a reštrukturalizácie agropotravinárskeho odvetvia a rozvoja vidieka sa výrazne zníži;
23. zdôrazňuje význam zintenzívnenia colnej kontroly pri dovoze poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov do EÚ, pričom sa zriadi osobitný rozpočtový riadok v rámci okruhu IV (11) „Riadenie hraníc“, aby sa plne využil potenciál colnej únie a predchádzalo nelegálnemu obchodu a podvodom;
24. domnieva sa, že výdavky na trhové opatrenia, akými sú verejná intervencia a pomoc na súkromné skladovanie, by mali mať vyhradený rozpočtový riadok a nemali by sa čerpať výlučne z prostriedkov poľnohospodárskej rezervy; zdôrazňuje, že prostriedky poľnohospodárskej rezervy by sa mali v prvom rade využívať na rýchle zvládanie závažných situácií, ktoré presahujú bežný vývoj na trhu a ovplyvňujú poľnohospodársku výrobu, spracovanie a distribúciu v EÚ;
25. poukazuje na to, že v období, na ktoré sa vzťahuje VFR na roky 2021 – 2027, musí byť proces konvergencie úplne dokončený, aby sa dosiahla spravodlivá hospodárska súťaž medzi členskými štátmi a aby sa takisto uplatňovali zásady rovnosti v celej EÚ, a že rozhodnutie Európskej rady obsiahnuté v záveroch predsedníctva z 24. – 25. októbra 2002 treba v plnom rozsahu zrealizovať;
26. zdôrazňuje, že jedným z hlavných problémov je generačná výmena, a preto sa domnieva, že mladí ľudia by okrem získavania pomoci na zakladanie poľnohospodárskych podnikov mali v prvých niekoľkých rokoch svojej poľnohospodárskej činnosti dostať aj osobitnú pomoc;
27. poznamenáva, že epidémie a nepriaznivé poveternostné podmienky vážne postihli chov hospodárskych zvierat a pestovanie plodín vo väčšine členských štátov, a požaduje zvýšenú finančnú podporu na pokrytie strát poľnohospodárov;
28. víta návrh Komisie vyčleniť v rámci programu Horizont Európa 10 miliárd EUR na klaster „Potravinové a prírodné zdroje“ s cieľom rozvíjať a podporovať inovácie a výskum v oblasti poľnohospodárstva a potravín; naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ, aby počas celého postupu schvaľovania VFR zachovali túto ambicióznú úroveň rozpočtových cieľov, najmä vzhľadom na škrt, ktoré sa predpokladajú v druhom pilieri;

29. zdôrazňuje skutočnosť, že v záujme opätovného získania podpory na dobre financovanú SPP musia reformy na nasledujúce obdobie financovania priniesť lepší pomer medzi kvalitou a cenou, čo dokazuje väčšie presmerovanie finančných prostriedkov poľnohospodárom s nízkymi príjmami.

POSTUP VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO

Názov	Predbežná správa o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 – pozícia Parlamentu so zreteľom na dohodu
Referenčné čísla	2018/0166R(APP)
Gestorský výbor	BUDG
Výbor požiadaný o stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	AGRI 5.7.2018
Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko dátum vymenovania	Peter Jahr 4.7.2018
Dátum prijatia	9.10.2018
Výsledok záverečného hlasovania	+: 30 –: 5 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Esther Herranz García, Jan Huitema, Martin Häusling, Peter Jahr, Ivan Jakovčič, Jaroslaw Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropė, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Stefan Eck, Elsi Katainen, Susanne Melior, Momchil Nekov, Annie Schreijer-Pierik, Ramón Luis Valcárcel Siso, Thomas Waitz
Náhradník (čl. 200 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	Stanisław Ozóg

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

30	+
ALDE	Ivan Jakovčič, Ulrike Müller
ECR	Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, Stanisław Ożóg, Laurențiu Rebegea
EFDD	Giulia Moi, Marco Zullo
ENF	Philippe Loiseau
PPE	Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Susanne Melior, Momchil Nekov, Maria Noichl, Maria Gabriela Zoană
Verts/ALE	José Bové

5	-
ALDE	Jan Huitema, Elsi Katainen
EFDD	John Stuart Agnew
GUE/NGL	Stefan Eck
Verts/ALE	Martin Häusling

3	0
GUE/NGL	Luke Ming Flanagan, Maria Lidia Senra Rodríguez
Verts/ALE	Bronis Ropė

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania